

Assignatura:	MANIFESTACIONS ARTÍSTIQUES DEL SEGLE XX - I
Codi:	23298
Professor:	Joan Francesc Ainaud
Cicle:	2n
Semestre:	1r
Crèdits:	5
Tipus:	OP
Horari de classe:	Dimarts i dijous de 16'30 a 18 h

Descripció/Objectius:

Estudi dels principals moviments de l'art del seglXX, fins al 1945, així com dels seus antecedents del darrer quart del segle XIX.

Temari:

1. Precursors del nou art: Neoimpressionisme, Postimpressionisme, Simbolisme, Nabís.
2. El Fauvisme.
3. L'expressionisme alemany.
4. Cubisme.
5. Futurisme.
6. Els inicis de l'abstracció: Kandinsky i Klee.
7. La Bauhaus i la nova arquitectura.
8. De Stijl.
9. Avantguarda russa.
10. Dadaisme.
11. Pintura metafísica.
12. Surrealisme.
13. La Nova Objectivitat alemanya i els nous realismes.
14. El Noucentisme.
15. L'escultura.

Bibliografia:

General:

- Giulio Carlo Argan, *El arte moderno, 1770-1970*, València, Fernando Torres Editor 1975.
- Norbert Lynton, *The Story of Modern Art*, Oxford, Phaidon, 1980.
- Mario de Micheli, *Las vanguardias artísticas del siglo XX*, Madrid, Alianza Editorial 1984.
- Karin Thomas, *Diccionario del arte actual*, Barcelona, Editorial labor, 1982.
- Joaquim Molas (ed.) *Manifestos d'avantguarda. Antologia*, Edicions 62 (Les millors obres de la literatura universal. Segle XX), Barcelona, 1995.
- Angel González, Francisco Calvo Serraller, Simón Marchán, *Escritos de arte de Vanguardia 1900/1945*, Madrid, Ediciones Turner/Fundación F. Orbegozo, 1979.
- Walter Hess (ed.), *Documentos para a comprensión del arte moderno*, Buenos Aires Nueva Visión, 1973.
- Lourdes Cirlot (ed.), *Primeras vanguardias artísticas. Textos y documentos*, Barcelona, Editorial Labor, 1993.
- Charles Harrison i Paul Wood (ed.), *Art in Theory, 1900-1990. An Anthology of Changing Ideas*, Oxford (UK) i Cambridge (USA), Blackwell, 1995.
- Robert Goldwater, *Le primitivisme dans l'art moderne*, París, Presses Universitaires de France, 1988.
- William Rubin (ed.) *"Primitivism" in 20th century art. Affinity of the Tribal and the Modern*, Nova York, The Museum of Modern Art, New York, 1985. 2 volums (Catàleg d'exposició).

Precursors de les avantguardes artístiques:

- John Rewald, *El postimpresionismo. De Van Gogh a Gaguin*, Madrid, Alianza Editorial, 1982.
- Mireia Freixa (ed.), *Las vanguardias del siglo XIX*, Barcelona, Editorial Gustavo Gili ("Fuentes y Documentos para la Historia del Arte" VIII), 1982.
- Seurat*, París, Réunion des Musées Nationaux, 1991. (Catàleg d'exposició).
- John Rewald, *Cézanne. A Biography*, Londres, Thames and Hudson, 1986.
- Cézanne*, París, Réunion des Musées Nationaux, 1995. (Catàleg d'exposició)
- Eugení d'Ors, *Cézanne*, Barcelona, Aguilar, 1963.
- Michel Hoog, *Paul Gauguin, Life and work*, Londres, Thames and Hudson, 1987.
- Gauguin*, París, Éditions de la Réunion des Musées Nationaux, 1989. (Catàleg d'exposició).
- W. Uhde, *Vaan Gogh*, Oxford, Phaidon, 1986.
- Johannes van der Wolk, Ronald Pickvance, E.B.F. Pey, *Vicent van Gogh. Dibujos*, Arnoldo Mondadori-De Luca, Amsterdam, 1990. (Catàleg d'exposició).

Evert van Viert, Louis van Tilborg, Sjraar van Hengten, *Vincent van Gogh. Pinturas*, Arnaldo Mondadori-De Luca, Amsterdam, 1990. (Catàleg d'exposició).
The complete letters of Vincent van Gogh, Nova York, New York Graphic Society-Little, Brown and Company, 1988. (3 volums).
Toulouse-Lautrec, Londres i París. South Bank Center i Réunion des Musées Nationaux, 1992. (Catàleg d'exposició).

Fauvisme i expressionisme:

John Elderfield, *El fauvismo*, Alianza Editorial, Madrid, 1983.
Joseph-Émile Muller, *Le Fauvisme*, París, Fernand Hazan éditeur, 1967-
Henri Matisse 1904-1917, París Centre Georges Pompidou, 1993 (Catàleg d'exposició).
Bernard Denvir, *El fauvismo y el expresionismo*, Barcelona, Editorial Labor, 1984-
Jill Lloyd, *German expressionism. Primitivism and Modernity*, New haven i Londres Yale University Press, 1991.
De Cézanne à Matisse. Chefs-d'oeuvre de la fondation Barnes, París, Gallimard-Electa-Réunion des Musées Nationaux, 1993.
Massimo Carrà, *La obra pictórica de matisse desde la ruptura "Fauve" al intimismo 1904-1928*, Barcelona, Editorial Noguer-Rizzoli, 1976.
Matisse. Oeuvres de Henri Matisse (1869-1954), París, Centre Georges Pompidou. Musée National d'Art Moderne, s.d.
John Elderfield, *The drawings of Henri Matisse*, Londres, Aarts Council of Great Britain-The Museum of Modern Art, New York-Thames and Hudson, 1984. (Catàleg d'exposició).
Isabelle Monodd-Fontaine, *The sculpture of Henri matisse*, Arts Council of Great Britain-Thames and Hudson, 1984. (Catàleg d'exposició).
Henri Matisse. Pintures i dibuixos dels museus Puixkin de Moscou i l'Ermitage de Leningrad, Barcelona, Ministerio de Cultura-Ajuntament de Barcelona, 1988. (Catàleg d'exposició).
Françoise Gilot, *Picasso y Matisse. Una amistad entre artistas*, Barcelona, Ediciones Destino, 1993.
André Derain 1904-1912, Barcelona, Museu Picasso-Àmbit Serveis Editorials, 1997. (Catàleg d'exposició).

Kandinsky i els inicis de l'abstracció:

Christian Derouet, Jessica Boissel (ed.), *Kandinsky. Oeuvres de Vassily Kandinsky (1866-1944)*, París, Centre GeorgesPompidou. Musée National d'Art Moderne ("Collections du Musée National d'Art Moderne"), 1985.
Vassily Kandinsky, *De lo espiritual en el arte*, Barcelona, Barral Editores - Editorial Labor, 1981.
Vassili Kandinsky, *Punto y línea sobre el plano*, Barcelona, Barral Editores - Editorial Labor, 1981.

Cubisme:

J.M. Nash, *El cubismo, el futurismo y el constructivismo*, Barcelona, Editorial labor, 1983.

John Golding, *Cubism. A history and an anaalysis 1907-1914*, Londres, Faber and Faber Ltd., 1968.

Alfred H. Barr. Jr., *Cubism and abstract art*, Cambridge i Londres, The Museum of Modern Art/Harvard University Press, 1986.

Herta Wescher, *Collage*, Nova York, Harry N. Abrams, 1968.

Eddie Wolfram, *History of collage*, Londres, Studio Vista, 1975.

Futurisme:

Futurismo & Futurismi, Milà, Bompiani, 1986 (catàleg d'exposició).

Avantguardes russes:

Vanguardia rusa 1910-1930. Museo y colección Ludwig, Madrid, Fundación Juan March, 1985.

John E. Bowlt, *Russian art of the avantgarde. Theory and criticism 1902-1934*, Londres, Thames and Hudson, 1988.

Christine Lodder, *El constructivismo ruso*, Madrid, Alianza Editorial, 1988.

Neoplasticisme:

De Stijl: 1917-1931. Visiones de utopía, Madrid, Alianza Editorial, 1982.

Dada:

Richard Huelsenbeck (ed.), *Almanach Dada*, París, Éditions Champ Libre, 1980.
Dada, París, Ed. Jean Michel Place, 1981.

Henri Béhar, Michel Carassou, *Dada. Histoire d'une subversion*, París, Fayard, 1996.

Surrealisme:

Yvonne Duplessis, *El surrealismo*, Barcelona, Oikos-Tau ("¿Qué sé?"), 1972.

Antonio Bonet Correa (coord.), *El surrealismo*, Madrid, Cátedra, 1983.

André Breton, *El surrealismo: puntos de vista y manifestaciones*, Barcelona, Barral editores, 1972.

El surrealismo en España, Madrid, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, 1995 (catàleg d'exposició).

Sistema d'avaluació:

Examen: comentari obligat de dues diapositives d'obres d'art (1 hora) i desenvolupament escrit d'un tema a escollir entre dos temes donats (2 hores).